

A-PBT-A-5/2013. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület **J.B.** kérelmezőnek (a továbbiakban: Kérelmező) az **ABC Bank** (a továbbiakban: Pénzügyi Szolgáltató, vagy Bank) ellen benyújtott kérelmére indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban, a 2013. január 22. napján megtartott meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa azt ajánlja a Pénzügyi Szolgáltatónak, hogy az ajánlás kézhezvételét követő 15 napon belül fizessen meg a Kérelmezőnek 1.580,- Ft-ot, azaz ezeröttszáznyolcvan forintot és ezen összeg után 2012. szeptember 13-tól a megfizetésig, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (továbbiakban: Psztv.) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A Pénzügyi Szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl – az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül – akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a Pénzügyi Szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület – a Kérelmező nevének megjelölése nélkül – jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét – legkorábban az ajánlásnak a Pénzügyi Szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével – nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Psztv. 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlása nem érinti a Kérelmező azon jogát, hogy a Pénzügyi Szolgáltatóval szembeni igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Kérelmezőt és a Pénzügyi Szolgáltatót, hogy a jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

INDOKOLÁS

A Pénzügyi Békéltető Testület a rendelkezésére álló dokumentumok és a felek előadásai alapján a következő tényállást állapította meg:

A Kérelmező és a Pénzügyi Szolgáltató között 2011. augusztus 15-én Hitelkártya szerződés (továbbiakban: Hksz.) jött létre, „xxx” típusú hitelkártya kibocsátására vonatkozóan. A Hksz. elválaszthatatlan részét képezte az xxx Üzletszabályzat (továbbiakban: Üsz.), a mindenkor hatályos Hirdetmény a hitelkártya termékről (továbbiakban: Hirdetmény), valamint az úgynevezett Értesítő levél.

A Hksz., illetve az Üsz. és a Hirdetmény meghatározta az elszámolási és a türelmi időszak definícióját. Az elszámolási időszak minden hónap 13. napjától a következő hónap 13-ik napjáig terjedt. A türelmi időszak az elszámolási időszak számlazárását követő időintervallum, melynek utolsó napjáig a minimum fizetendő összegnek a Bankhoz be kell érkeznie. A türelmi időszak hossza – a Pénzügyi Szolgáltató Pénzügyi Békéltető Testületnek megküldött válaszirata szerint – 15 nap. (Az Üsz. szerint a türelmi időszak hosszát a mindenkori Hirdetmény tartalmazza, de a benyújtott Hirdetmények nem tartalmazták a türelmi időszak konkrét hosszát.) Abban az esetben, ha a Kérelmező a türelmi időszak végéig megfizette a hitelkártyával történő vásárlásokból eredő tartozását, akkor a tartozása után kamatot semmilyen jogcímen nem kellett fizetnie.

A Kérelmező Hksz. alapján megnyitott hitelszámláján a 2012. augusztus 13-i számlazáráskor 118.735,- Ft összegű tartozás állt fenn. Ebből az összegből a Pénzügyi Szolgáltató, a Kérelmező (korábbi) felhatalmazása alapján, 2012. augusztus 24-én – vagyis a 2012. augusztus 28-ig tartó türelmi időszak alatt – 5.937,- Ft összeget tudott a Kérelmező más pénzügyintézetnél vezetett lakossági bankszámlájáról beszédési megbízással érvényesíteni (beszedni).

Az Üsz. alapján a Kérelmezőnek kamatmentességhez a türelmi időszak végéig, 2012. augusztus 28-ig további 112.798,- Ft összeget kellett volna átutálnia/befizetnie a hitelszámlája javára.

A Kérelmező 2012. augusztus 28-ig elmulasztotta rendezni a fent hivatkozott 112.798,- Ft összeget, arra csak másnap, 2012. augusztus 29-én került sor.

A Pénzügyi Szolgáltató arra történő hivatkozással, hogy a Kérelmező 2012. augusztus 28-ig nem fizette meg a teljes tartozását, 2012. szeptember 13-án, összesen 3.389,- Ft összegű kamatot számított fel, mely a Pénzügyi Szolgáltató kimutatása szerint a következő részekből tevődött össze:

*„2012. augusztus 28-án a Türelmi időszak végén a teljes kiegyenlítés hiánya miatt a 2012. július 14-től 2012. augusztus 13-ig felhasznált teljes hitelkeret kamata a zárástól (2012. augusztus 14-től) a Fizetési Határnapig (2012. augusztus 28-ig) 1.700,- Ft.
2012. szeptember 13-án a 2012. július 14-től 2012. augusztus 13-ig felhasznált teljes hitelkeret kamata Türelmi Időszak végétől a teljes kiegyenlítéséig, azaz 2012. augusztus 28-tól 2012. augusztus 29-ig 109,- Ft.
2012. szeptember 13-án a kamatmentesség hiánya miatt a 2012. augusztus 14-től 2012. szeptember 13-ig tartó Elszámolási Időszak alatt felhasznált hitelkeret kamata a vásárlások napjától kezdődően a havi számlazárás napjáig 1.580,- Ft összegben.”*

A Kérelmező a következő időszakra vonatkozó, 2012. szeptember 13-án esedékessé váló fizetési kötelezettségének eleget tett, valamennyi hitelkártya használatból eredő tartozását megfizette.

A Kérelmező a 3.389,- Ft kamat felszámítását nem fogadta el, a kamatösszeg mértékét hibásnak és túlzottnak ítélte, emiatt részletesen kimunkált, indoklással alátámasztott panasszal élt a Pénzügyi Szolgáltatónál.

A Pénzügyi Szolgáltató a Kérelmező panaszát elutasította, arra történő hivatkozással, hogy az Üsz.-ben, az Üsz. (VII. fejezet) 13. pontjában, a Szerződésben, valamint a Hirdetményben foglaltak alapján jogosult volt kamatot felszámítani.

Ezt követően a Kérelmező 2012. december 4-én érkezett kérelmével a Pénzügyi Békéltető Testülethez fordult a fenti pénzügyi jogvita rendezése érdekében. A Kérelmező kérelmében annak megállapítását kérte, hogy a Pénzügyi Szolgáltató által 2012. szeptember 13-án terhelt kamatösszegeből nem volt jogalapja 1.580,- Ft kamatösszeg felszámításának, és ennek alapján, döntési indítványában arra kérte kötelezni a Pénzügyi Szolgáltatót, hogy térítse meg részére a felszámított 1.580,- Ft összeget, valamint annak 2012. szeptember 13-tól a megfizetéséig esedékessé váló törvény szerinti kamatait. A Kérelmező kérelméhez mellékelte egy korábbi eljárásban, azonos problémával foglalkozó, kiegészítő beadványát, melyben figyelemreméltó alaposággal kifejtette, hogy Üsz. rendelkezések nem tartalmazznak a kamatmentesség elvesztéséről olyan rendelkezést, amely összhangban lenne a Pénzügyi Szolgáltató kifogásolt gyakorlatával, illetve logikusan levezette azt, hogy a rendelkezések nem értelmezhetőek a Pénzügyi Szolgáltató által előadottak szerint. E körben hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) 205/B. § (2) bekezdésében és a 207. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra is.

A Pénzügyi Szolgáltató válasziratában továbbra is fenntartotta a Kérelmező panaszára adott válaszában foglaltakat és arra hivatkozott, hogy a Hksz., a hatályos Hirdetmény és az Üsz.-ben foglaltak alapján jogosult volt a vitatott összegű kamat felszámítására. Álláspontja szerint az Üsz. VII. fejezet 4., 9., és 13. pontjából egyértelműen levezethető a fentiek szerinti (idézett) kamatszámítás. A vitatott kamatösszeg kapcsán azt adta elő, hogy a Kérelmező késedelmes teljesítése miatt az *„Üzletszabályzat értelmében ezzel az Ügyfél a következő Időszak kamatmentességét elvesztette”*.

Az ügygel kapcsolatban tartott meghallgatáson a Pénzügyi Szolgáltató képviselője az eljáró tanács arra irányuló kérdésére, hogy az Üsz. mely pontja alapján vesztette el a Kérelmező a következő időszak kamatmentességét, a következőképpen nyilatkozott: *„Az üzletszabályzati hivatkozásokat kiegészítem: az üzletszabályzat 4. a) - c) pontja és 9. pontja – szintén a VII. fejezetben – irányadó. Álláspontomat a 13. pont is alátámasztja. A Pénzügyi Szolgáltató túlfizetésként kezelte az egy nappal később érkezett befizetést, nem pedig teljesítésként. A következő időszakra azért veszíti el a kamatmentességet a Kérelmező, mert az előző időszak vonatkozásában késedelmesen fizette meg a tartozását. ...”*

A Kérelmező beadványa az eljáró tanács álláspontja szerint az alábbi részletes indoklásban foglaltak szerint **megalapozott:**

Az Üsz. vonatkozó, illetve a Pénzügyi Szolgáltató részéről hivatkozott pontjai az alábbiak.

Az Üsz. VII. 4. pontja az üggyel kapcsolatos kérdéskörben a következők szerint rendelkezik:

„Kamatozás, tartozások megfizetése

A Bank ügyleti kamatot napi kamatszámítás szerint számol, és havonta, az elszámolási időszak zárásával, illetve a Türelmi időszak elteltével terhel a hitelszámlán - a mindenkor hatályos Hirdetményben meghatározott mérték és mód szerint - a Kártyabirtokos tartozása után a következő esetekben:

a) Amennyiben az adott Elszámolási időszakban készpénzfelvétel nem történt, és a Kártyabirtokos a Fizetési határidőig a Felhasznált hitelkeret teljes összegét megfizeti, a Bank nem számít fel hitelkamatot az adott Elszámolási időszakra.

b) A Bank a készpénzfelvételi Tranzakciók összegére és díjára, valamint a Hitelkártya használatával és a számlavezetéssel kapcsolatban felmerülő egyéb díjakra és költségekre a Tranzakció időpontjától kezdődően, annak teljes megfizetéséig Hitelkamatot számít fel.

c) Amennyiben a Kártyabirtokos a Fizetési határidőig nem, vagy csak részben fizeti meg a Felhasznált hitelkeret teljes összegét, úgy a Bank Hitelkamatot számít fel a Tranzakció időpontjától kezdődően a vásárlási Tranzakció összegére is. A vásárlási Tranzakció összegére felszámított Hitelkamatot az adott Elszámolási időszakot követő Elszámolási időszak Számlakivonatán közli a Bank”.

Az Üsz. 9. pontja:

„A Bank a türelmi időszakon kívül érkező befizetéseket elsősorban a Minimum fizetendő összeg erejéig, illetve ha ez megfizetésre került, az előző elszámolási időszak végéig a Felhasznált hitelkeret erejéig írja jóvá a hitelszámlán. A Bank a Felhasznált hitelkeret összegén felüli befizetéseket túlfizetésként tartja nyilván, és a túlfizetés szabályinak megfelelően írja jóvá a Hitelszámlán az adott tárgyidőszak zárásakor.”

Az Üsz. VII. 13. pontja:

„A Bank nem minden Hitelkeret felhasználás után számít fel hitelkamatot, továbbá, egy adott Elszámolási időszakban felmerült Hitelkeret felhasználás után más-más Elszámolási időszakban számít fel hitelkamatot. Tekintettel erre, egy adott Elszámolási időszakban teljesített befizetésnek a Felhasznált hitelkeretet csökkentő hatása, több egymást követő Elszámolási időszakban mutatkozik meg.”

Az eljáró tanács megállapította, hogy a jogvitában érintett elszámolási időszak a 2012. július 14-től 2012. augusztus 13-ig terjedő, míg az ezt követő türelmi időszak a 2012. augusztus 28-ig tartó időszak volt.

A Kérelmező, a türelmi időszak végéig, vagyis 2012. augusztus 28-ig nem fizette meg valamennyi tartozását, így a Pénzügyi Szolgáltató jogosult volt az Üsz. VII. 4. c) pontja alapján az elszámolási időszakra vonatkozóan kamatot felszámítani, ennek összegét a Pénzügyi Szolgáltató 1.700,- Ft-ban állapította meg. Szintén ezen pont alapján a Pénzügyi Szolgáltató 2012. augusztus 28-tól 2012. augusztus 29-ig fennálló tartozás után 109,- Ft összegű kamatot számított fel. (2012. augusztus 29-én a teljes tartozás visszafizetésre került.)

Ezen összegek mértékét és jogosságát a Kérelmező nem vitatta.

Az eljáró tanács a további, 1.580,- Ft összegű kamat felszámításával kapcsolatban arra a megállapításra jutott, hogy azt a Pénzügyi Szolgáltató jogtalanul, Üsz-i felhatalmazás hiányában, jogalap nélkül számította fel.

E körben a Pénzügyi Szolgáltató arra hivatkozott, hogy az 1.580,- Ft összeg, a kamatmentesség hiánya miatt a 2012. augusztus 14-től 2012. szeptember 13-ig tartó Elszámolási időszak (vagyis a következő elszámolási időszak) alatt felhasznált hitelkeret kamata a vásárlások napjától kezdődően a havi számlazárás napjáig. A Pénzügyi Szolgáltató válasziratában indoklásként az összesen 3.389,- Ft, felszámítására, illetve az ezen az összegben belül a vitatott 1.580,- Ft kamat felszámítására azért kerülhetett sor, mert a Kérelmező a türelmi időszak végéig nem fizette meg a teljes tartozását és ezért „*Az Ügyfél által előírt (sic) szerződés elválaszthatatlan részét képező Üzletszabályzat értelmében ezzel az Ügyfél a következő Időszak kamatmentességét elvesztette*”.

Tekintettel arra, hogy a Pénzügyi Szolgáltató álláspontja szerint az Üsz. VII. fejezet 4., 9., és 13. pontjából levezethető a fentiek szerinti kamatszámítás megalapozottsága, az eljáró tanács részleteiben és összefüggéseiben is megvizsgálta a hivatkozott pontokat.

Az Üsz. VII. 4. a) pontja arról rendelkezik világosan, hogy a Pénzügyi Szolgáltató, mely esetben **nem** számít fel hitelkamatot.

Az Üsz. VII. 4. b) pontja arról rendelkezik, hogy a Pénzügyi Szolgáltató a készpénzfelvételi tranzakciókra, a hitelkártya használatával és a számlavezetéssel kapcsolatban felmerült egyéb díjak összegére és díjára, „*a tranzakció időpontjától kezdődően, annak teljes megfizetéséig hitelkamatot számít fel*”. Jelen ügyben készpénzfelvétel nem történt (illetve erre nem történt hivatkozás) és a nevesített díjak sem merültek fel, így az Üsz. ezen rendelkezése a jogvita eldöntése szempontjából **irreleváns**.

Az Üsz. VII. 4. c) pontja arról rendelkezik, hogy amennyiben a Kérelmező **a fizetési határidőig** (türelmi időszak végéig) nem, vagy csak részben fizeti meg a felhasznált hitelkeret teljes összegét akkor a Pénzügyi Szolgáltató jogosult hitelkamatot felszámítani. Ebben a pontban azonban nincs olyan rendelkezés, amely arra vonatkozna, hogy a Kérelmező elvesztené a **következő** időszakra vonatkozó esetleges, tartozásának megfizetésétől függő kamatmentességét és a Pénzügyi Szolgáltató a következő elszámolási időszakra is jogosult lenne – függetlenül a Kérelmező (következő) türelmi időszak végéig lehetséges teljesítésétől – hitelkamatot felszámítani. A c) pont pusztán arra vonatkozóan tartalmaz rendelkezést, hogy a „*felszámított hitelkamatot az adott elszámolási időszakot **követő** elszámolási **időszak számlakivonatán közli***”, azonban itt közlésről van szó, nem pedig arról, hogy a Pénzügyi Szolgáltató jogosult lenne több ízben is, eltérő időszakokra vonatkozó kamatfelszámításokra.

Az Üsz. VII. 9. pontja, a vitatott problémával kapcsolatban arra vonatkozóan tartalmaz egyértelmű meghatározást, hogy a Pénzügyi Szolgáltató „*a... Felhasznált hitelkeret összegén **felüli befizetéseket** túlfizetésként tartja nyilván, és a túlfizetés szabályainak megfelelően írja jóvá a Hitelszámlán az adott tárgyidőszak zárásakor.*” Ezen rendelkezés fényében egyértelműen tarthatatlan a Pénzügyi Szolgáltató meghallgatás során kifejtett álláspontja: miszerint „*a Pénzügyi Szolgáltató **túlfizetésként kezelte az egy nappal később érkezett***

befizetést, nem pedig teljesítésként.” Az eljáró tanács megítélése szerint egészen más fogalom az „összegen felüli” és a „később érkezett” (vagyis határidőn túli) befizetés, nem alkalmazható utóbbival összefüggésben önkényesen az előbbivel kapcsolatban előírt, a túlfizetésre vonatkozó eljárás.

Az Üsz. VII. 13. pontja az eljáró tanács álláspontja szerint rendkívül problematikus. A tanács megítélése szerint dodonai az a rendelkezés, miszerint a Pénzügyi Szolgáltató „...*egy adott Elszámolási időszakban felmerült Hitelkeret felhasználás után más-más Elszámolási időszakban számít fel hitelkamatot*”. Ennek megengedő értelmezése azt a nyilvánvalóan helytelen eljárást is maga után vonhatná, hogy a Kérelmező a vizsgált időszakot követően, majd a rákövetkező 2., 3., valamint a további (más-más) időszakokban is elveszthetné a kamatmentesség lehetőségét, pusztán a Pénzügyi Szolgáltató döntésétől függően.

A fentiek alapján megállapítható, hogy egyik hivatkozott pont sem tartalmaz rendelkezést arra nézve, hogy az ügyfél/Kérelmező a következő időszakra vonatkozó, esetleges tartozásának megfizetésétől függő kamatmentességét elveszteni, és ezen pontok együttes értelmezéséből sem következik ez, így a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa arra a megállapításra jutott, hogy a Pénzügyi Szolgáltató jogalap nélkül számította fel a vitatott 1.580,- Ft összegű kamatot.

A Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján, aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, köteles ezt az előnyt visszatéríteni. A Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján „*pénztartozás esetében - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a kötelezett a késedelembe esés időpontjától kezdve akkor is köteles a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot fizetni, ha a tartozás egyébként kamatmentes. A kamatfizetési kötelezettség akkor is beáll, ha a kötelezett késedelmét kimentí*”.

Tekintettel arra, hogy az eljáró tanács álláspontja szerint a Pénzügyi Szolgáltató jogalap nélkül számította fel és terhelte meg a Kérelmező folyószámláját a vitatott 1.580,- Ft kamatösszeggel, így a fent ismertetett Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján a Kérelmező jogosan követeli a késedelmi kamatokat.

A Psztv. 94. § b) pontja alapján egyezség hiányában a tanács az ügy érdemében ajánlást tesz, ha a kérelem megalapozott, azonban a törvény hatálya alá tartozó szervezet vagy személy az eljárás kezdetekor úgy nyilatkozott, hogy a tanács döntését kötelezésként nem ismeri el, illetve ha a tanács döntésének elismeréséről egyáltalán nem nyilatkozott.

Mivel a Kérelmező kérelme a fentiek szerint megalapozott és a Pénzügyi Szolgáltató az ügyben alávetési nyilatkozatot nem tett, az eljáró tanács a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2013. február 05.

Szabó Péter s.k.,
eljáró tanács tagja

dr. Kóhalmi Attila s.k.,
eljáró tanács elnöke

dr. Németh Szilvia s.k.,
eljáró tanács tagja